

Rapport

Aan de leden van het partijbestuur
PARTIJ VAN DE ARBEID, AMSTERDAM

inzake de jaarrekening 2003

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

J A A R R E K E N I N G

INHOUDSOPGAVE

Bijlagen

Jaarrekening

1	Balans op 31 december 2003	1
2	Staat van baten en lasten 2003	3
3	Grondslagen van financiële verslaglegging	4
4	Toelichting balans	7
5	Toelichting staat van baten en lasten	14
6	Specificatie beleggingen	25
7	Accountantsverklaring	27
	Totaal aantal pagina's in dit rapport	27

Het Partijbestuur van de
PARTIJ VAN DE ARBEID
AMSTERDAM

Amsterdam, 4 juni 2004

Beste collega bestuursleden,

Hierbij bied ik het rapport aan omtrent de jaarrekening 2003 van de Partij van de Arbeid.

Vanwege een andere begrotingsopzet in 2003 is een vergelijking met de cijfers van 2002 niet mogelijk.

Zoals uit de cijfers blijkt, sluit de jaarrekening met een positief saldo van € 340.400. Dit saldo is inclusief de in de begroting opgenomen toevoeging aan het kapitaal van € 93.000.

Het positief saldo wordt met name veroorzaakt door onderbestedingen op een aantal activiteitenposten. Het gaat in totaal om € 262.000 ten opzichte van de begroting voor 2003. De inkomsten zijn gerealiseerd, ten opzichte van de begroting 2003 is er sprake van € 14.000 lagere inkomsten. De post diverse baten is lager omdat de bijdrage van de fractie om subsidietechnische redenen niet kon worden gerealiseerd.

Ten aanzien van het ledental kan nog opgemerkt worden dat dit in 2003 is toegenomen met 1.873 leden ofwel een stijging van 3,1%.

Omdat het rapport ditmaal voor de eerste keer door de financiële administratie van de partij is gemaakt is de opzet ten opzichte van voorgaande jaren gewijzigd.

Zo wordt in een bijlage bij deze aanbiedingsbrief inzicht verschaft in:

- 1 Het resultaat
- 2 De ledenontwikkeling
- 3 De baten en lasten ontwikkeling ten opzichte van de begroting
- 4 De financiële positie

Ten aanzien van financiële positie van de partij kan het volgende opgemerkt worden. Destijds is door het PB vastgesteld dat voor een werkelijk veilige kapitaalspositie het kapitaal de komende jaren zal moeten groeien naar een bedrag van € 1.600.000 (nog te indexeren). Rekeninghoudend met een inflatiecorrectie van 2,5% per jaar komt dat neer op € 1.797.000. Zoals uit de cijfers in de bijlage blijkt, is de kapitaalspositie € 1.796.000.

De accountant heeft een goedkeurende verklaring afgegeven. Deze jaarrekening voldoet nog niet aan de richtlijnen jaarverslaggeving organisaties zonder winstreven. Omdat het voldoen hieraan ook consequenties heeft voor de opstelling van een begroting voor enig jaar, zal hier in de toekomst rekening mee worden gehouden, zodat wordt voldaan aan genoemde richtlijn. Een apart aandachtspunt betreft de aansprakelijkheid van het bestuur in relatie tot de goedkeurende verklaring van de accountant.

Deze verklaring dekt namelijk niet alle inkomsten en uitgaven van individuele afdelingen in de partijorganisatie. Hierover zal het bestuur separaat een notitie ontvangen die in samenwerking met de accountant wordt opgesteld. Het bestuur wordt gevraagd de jaarrekening vast te stellen en zijn waardering uit te spreken voor de nu door de administratie zelf verrichte werkzaamheden ten aanzien van de jaarverslaggeving.

Met vriendelijke groeten,

Jan van der Moolen
Penningmeester

RESULTAAT

Het jaar 2003 is afgesloten met een positief saldo van € 340.383,-

(in duizenden euro's)

	2003	2002	Meer/ minder
Baten			
Contributies	4.717	4.293	424
Overheidssubsidie	1.932	2.233	-301
Bijdrage fractieleden / CLB contributies	356	321	35
Renten	92	14	78
Subsidie radio- en televisie-uitzendingen	68	67	1
Opleidingen	48	54	-6
Diverse baten	325	253	72
	<u>7.538</u>	<u>7.235</u>	<u>303</u>
Lasten	<u>7.198</u>	<u>6.926</u>	<u>272</u>
Voordelig saldo	<u><u>340</u></u>	<u><u>309</u></u>	<u><u>31</u></u>

Voor nadere specificaties verwijzen wij naar de bijlagen 2 en 4 bij dit rapport.

De inkomsten uit contributies namen toe met 9,9%.

De afname van de overheidssubsidie is veroorzaakt doordat het effect van de verkiezingsuitslag van 2002 voor circa vijf maanden doorwerkt in 2003.

De ontwikkeling van het ledental van de Partij is de afgelopen jaren als volgt:

	<u>ledental</u>	<u>% t.o.v. vorig jaar</u>
1 januari 2000	61.043	(0,9)
1 januari 2001	57.855	(5,2)
1 januari 2002	57.374	(0,8)
1 januari 2003	60.062	4,7
1 januari 2004	61.935	3,1

Het ledental steeg in 2003 met 1.873 leden

De vergelijking tussen de begroting 2003 en de uitkomsten 2003 geeft het volgende beeld.

(in duizenden euro's)

	Begroot	Uitkomsten	Meer/ minder
Baten			
Contributies	4.716	4.717	-1
Overheidssubsidie	1.896	1.932	-36
Bijdrage fractieleden / CLB contributies	347	356	-9
Renten	91	92	-1
Subsidie radio- en televisie-uitzendingen	52	68	-16
Opleidingen	15	48	-33
Diverse baten	436	325	111
Totaal van de baten	<u>7.553</u>	<u>7.538</u>	<u>15</u>

(in duizenden euro's)

	Begroot	Uitkomsten	Meer/ minder
Lasten			
Partijbestuur	1.447	1.497	-50
Human resource management	85	55	30
Beleid en onderzoek	266	150	116
Internationaal secretariaat	495	493	2
Kenniscentrum	600	489	111
Regionale partijorganisatie	1.755	1.750	5
Permanente campagne	569	536	33
Opleidingen	351	228	123
Ledenwerving	187	131	56
Ledenbehoud	54	99	-45
Partijpers	489	509	-20
ICT	210	307	-97
Instellingen	953	954	-1
	<u>7.460</u>	<u>7.198</u>	<u>262</u>
Saldo	<u>93</u>	<u>340</u>	<u>247</u>

In bijlage 4 zijn de baten en lasten nader gespecificeerd.

FINANCIËLE POSITIE

Uit onderstaand vergelijkend overzicht moge de ontwikkeling van de financiële positie blijken.

(in duizenden euro's)

	<u>31-12-2003</u>	<u>31-12-2002</u>
Dadelijk beschikbare middelen	2.189	1.528
Vorderingen op korte termijn	1.131	1.111
Beleggingen	<u>1.122</u>	<u>1.136</u>
	<u>4.442</u>	<u>3.775</u>
Schulden op korte termijn	1.363	1.146
Voorzeningen en bestemmingsreserves	322	385
Fondsen	<u>962</u>	<u>789</u>
	<u>2.646</u>	<u>2.320</u>
Kapitaal	<u>1.796</u>	<u>1.455</u>

Het kapitaal nam toe met € 340.383, als volgt te specificeren:

	€
Opgenomen toevoeging begroting 2003	93.000
Resterend saldo over 2003	<u>247.383</u>
	<u>340.383</u>

PARTIJ VAN DE ARBEID

Jaarrekening 2003

BALANS OP 31 DECEMBER 2003
Activa

	<u>31-12-2003</u>	<u>31-12-2002</u>
	€	€
Dadelijk beschikbare middelen		
Kas en bankrekeningen	276.655	215.773
Spaarrekeningen	<u>1.912.128</u>	<u>1.311.766</u>
	<u>2.188.783</u>	<u>1.527.539</u>
Vorderingen en vooruitbetaald		
Afdelingen en gewesten	112.539	105.312
Debiteuren	74.890	53.465
Rekeningen-courant instellingen	101.261	159.674
Diverse vorderingen en vooruitbetaald	<u>842.285</u>	<u>792.819</u>
	<u>1.130.975</u>	<u>1.111.270</u>
Beleggingen		
Leningen/effecten	<u>1.122.486</u>	<u>1.136.109</u>
Vastgelegde middelen		
Inventaris en apparatuur	<u>p.m.</u>	<u>p.m.</u>
Totaal activa	<u><u>4.442.244</u></u>	<u><u>3.774.918</u></u>

Bijlage 1
 bij rapport d.d. 4 juni 2004
 PARTIJ VAN DE ARBEID, AMSTERDAM

P a s s i v a

	<u>31-12-2003</u>	<u>31-12-2002</u>
	€	€
Schulden en vooruitontvangen		
Crediteuren	357.971	405.974
Afdelingen en gewesten	213.304	197.120
Rekeningen-courant instellingen	533.194	344.781
Diverse schulden en vooruitontvangen	258.654	198.208
	<u>1.363.123</u>	<u>1.146.083</u>
 Voorzieningen en bestemmingsreserves		
Bijzondere verplichtingen personeel	13.297	13.101
Apparatuur en inventaris	282.541	351.848
Scholing personeel	25.887	19.597
	<u>321.725</u>	<u>384.546</u>
 Fondsen		
Verkiezingsfonds	400.208	447.822
Spaarfonds afdelingen	510.163	289.824
Hans Rosenbergfonds	51.277	51.277
	<u>961.648</u>	<u>788.923</u>
 Kapitaal	<u>1.455.365</u>	<u>1.455.366</u>
 Voordelig resultaat	340.383	
	<u>4.442.244</u>	<u>3.774.918</u>

	<u>Begroot 2003</u>	<u>Uitkomst 2003</u>
Baten	€	€
Contributies	4.715.600	4.717.210
Overheidssubsidie 2003	1.895.700	1.932.014
Bijdrage fractieleden	80.400	83.490
Bijdrage uit CLB contributies	267.000	272.900
Bijdrage IMD	78.200	65.775
Renten	90.800	91.991
Subsidie radio- en televisie-uitzendingen	52.200	68.275
Opleidingen	15.000	47.527
Diverse baten	357.700	259.636
	<u>7.552.600</u>	<u>7.538.818</u>
 Lasten		
Partijbestuur	1.447.400	1.497.493
Human resource management	85.100	55.433
Beleid en onderzoek	265.600	149.674
Internationaal secretariaat	495.300	493.151
Kenniscentrum	600.300	489.058
Regionale partijorganisatie	1.754.700	1.749.723
Permanente campagne	569.100	536.023
Opleidingen	350.700	227.927
Ledenwerving	186.600	130.375
Ledenbehoud	53.500	99.096
Partijpers	488.900	509.361
ICT	209.800	307.259
Instellingen	952.600	953.862
	<u>7.459.600</u>	<u>7.198.435</u>
 Saldo		
	<u>93.000</u>	<u>340.383</u>
	<u>7.552.600</u>	<u>7.538.818</u>

3 GRONDSLAGEN VAN FINANCIËLE VERSLAGLEGGING

Algemeen

De verslaggeving wordt primair beheerst door het algemene principe dat baten en lasten zoveel mogelijk worden toegerekend aan de verslaggevingperiode, los van het feit in welke periode de ontvangsten of betalingen hebben plaatsgevonden.

Voorts zijn de volgende algemene beginselen van belang om het kader aan te geven:

Realisatie

Lopende zaken moeten een zekere mate van afronding hebben.

Matching

Baten en lasten die met elkaar te maken hebben moeten in dezelfde periode verantwoord worden.

Voorzichtigheid

Bij baten de zekerheid van ontvangst, maar bij lasten de waarschijnlijkheid van een uitgave.

Continuïteit

Uitgaan van de veronderstelling dat een duurzame voortzetting van de organisatie waarschijnlijk is.

Consistentie

Zo mogelijk op dezelfde manier presenteren als voorgaande jaren.

Vergelijkbaarheid

Als de principes veranderd worden moet ook het ter vergelijking opgenomen jaar worden herrekend.

Openheid

Een heldere en gedetailleerde uiteenzetting van feiten.

Balans

Doel van deze staat is het zo getrouw mogelijk weergeven van de bezittingen en de schulden en daarmee tevens van het vermogen van de Partij.

Daarbij wordt in het algemeen gewaardeerd op de geldwaarde of nominale waarde.

Specifieke waarderingsregels gelden voor:

- Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een eventuele voorziening voor oninbaarheid.
- Voorraden brochures, papier e.d. worden gewaardeerd op de historische kostprijs, waarbij voor brochures nog van toepassing is dat deze redelijkerwijze nog verkoopbaar moeten zijn. In het algemeen zal dit voor brochures ouder dan 2 jaar niet meer het geval zijn.
- Beleggingen worden als volgt gewaardeerd:
  - obligaties en aandelen worden gewaardeerd op de aankoopwaarde, tenzij de beurskoers op balansdatum lager is
  - leningen worden gewaardeerd op nominale waarde, waarbij een eventueel verschil tussen het aankoopbedrag en het bedrag van de terugbetaling lineair wordt verdeeld over de looptijd.
- Inventaris en apparatuur worden niet geactiveerd

Voorts kent de Partij de volgende voorzieningen, bestemmingsreserves en fondsen:

Bijzondere verplichtingen personeel

Betreft de bij begroting gereserveerde bedragen voor de in de toekomst te betalen uitgaven voor WAO-suppleties, onder aftrek van de feitelijke betaalde bedragen.

Aanschaf apparatuur en inventaris

Betreft het saldo van de in de begrotingen bepaalde bedragen voor vervangingsinvesteringen en de feitelijk uitgegeven bedragen tot de balansdatum en een egalisatie van de onderhoudskosten aan het huurpand.

Verkiezingsfonds

Betreft het saldo beschikbaar voor de financiering van Europese, landelijke en provinciale verkiezingen, en de landelijke kosten van de gemeenteraadsverkiezingen

Spaarfonds afdelingen

Betreft het uit de contributieontvangsten afgezonderd bedrag voor de afdelingen bestemd ter financiering van de kosten van de gemeenteraadsverkiezingen op lokaal niveau.

Hans Rosenbergfonds

Betreft een in voorgaande jaren ontvangen legaat bestemd voor de financiering van bijzondere ledenwervingsactiviteiten buiten de reguliere begroting.

Staat van baten en lasten

Doel van deze staat is het zo getrouw mogelijk weergeven van de baten en de lasten van de verslagperiode in vergelijking met de goedgekeurde begroting en in relatie met het voorafgaande jaar.

Voor contributies en het Partijaandeel van de CLB-contributies wordt uitgegaan van de in het verslagjaar feitelijk ontvangen bedragen, voor de overige baten en alle lasten wordt het toerekeningsbeginsel gehanteerd.

Alle baten en lasten (exclusief de verkiezingskosten) worden over de staat van baten en lasten geleid, een rechtstreekse verantwoording in het kapitaal kan slechts indien daartoe expliciet een besluit is genomen.

Dadelijk beschikbare middelen

	€
Kas en bankrekeningen	
Kas	971
Postbank, girorekening 18218	174.327
Postbank, girorekening 130095	-1.217
Postbank, girorekening 2590	657
Postbank, girorekening 30624	2.810
Postbank, girorekening 3934400	213
Postbank, girorekening 3758684	227
Postbank, girorekening 3479700	293
Postbank, girorekening 3429600	1.915
Postbank, girorekening 451963	231
Postbank, girorekening 230000	277
Postbank, girorekening 315193	218
Postbank, girorekening 7554	2.000
Postbank, girorekening 7558	219
SNS Bank 63.50.11.778	70.675
ING Bank 65.28.94.860	22.839
	<u>276.655</u>
 Deposito- en spaarrekeningen	
ASN Bank, spaarrekening 87.10.26.597	1.499.996
ASN Bank, spaarrekening 87.10.26.600	12.159
ASN Bank, milieuspaarrekening 97.88.69.931	399.973
	<u>1.912.128</u>
 Vorderingen en vooruitbetaald	
Afdelingen en gewesten	
<i>Afdelingen</i>	
Dit betreft voornamelijk aan afdelingen doorberekend (verkiezings) materiaal en betaalde voorschotten	6.198
 <i>Gewesten</i>	
op de contributie-afdracht en verrekeningen	106.341
	<u>112.539</u>

	€
Debiteuren	<u>74.890</u>
Betreft vorderingen op grond van diverse doorberekende kosten en diverse declaraties.	
Rekening-courant instellingen (te vorderen)	
Stichting Alfred Mozer	101.001
Stichting Een Oogverblindend Vergezicht	230
Stichting het Thiele Wibaut Fonds	<u>30</u>
	<u>101.261</u>
Diverse vorderingen en vooruitbetaald	
Te vorderen overheidssubsidie 2003	423.418
Te vorderen IMD	45.736
Te vorderen rente	76.280
Bankgarantie inzake huurpand Herengracht	40.840
Voorraad brochures	9.178
Depotbedrag PTT	25.670
Leningen en voorschotten	45.261
Te vorderen ziekengelduitkering	1.704
Vooruitbetaalde personeelskosten	4.964
Vooruitbetaalde huur Herengracht	45.393
Vooruitbetaalde bureaunkosten	15.450
Vooruitbetaalde organisatiekosten	1.099
Vooruitbetaalde abonnementen	1.411
Vooruitbetaalde activiteiten kosten	76.464
Diversen	<u>29.418</u>
	<u>842.285</u>

Beleggingen

€

Leningen/effecten1.122.486

De specificatie is opgenomen in bijlage 5.

Vastgelegde middelen**Inventaris en apparatuur**p.m.

De aanwezige inventaris en apparatuur wordt pro memorie opgenomen.
Alle aanschaffingen worden ten laste van de voorziening aanschaf apparatuur en inventaris gebracht.

Schulden en vooruitontvangen**Crediteuren**357.971

Betreft voornamelijk schulden wegens geleverde materialen en diensten.

Afdelingen en gewesten213.304

Betreft het in hoofdzaak aan de afdelingen en gewesten verschuldigde contributie-aandeel over het 4e kwartaal 2003.

Rekening-courant instellingen (verschuldigd)

Wiardi Beckman Stichting	151.576
Stichting Fonds Bijzondere Publikaties	309.807
Stichting Dr. J.M. Den Uyl-lezing	4.139
Evert Vermeer Stichting	42.753
Jonge Socialisten in de Partij van de Arbeid	24.514
Stichting De Mei	405
	<u>533.194</u>

	€
Diverse schulden en vooruitontvangen	
Af te dragen loonheffing	43.918
Sociale verzekeringspremies UWV	1.022
Borg inzake huurpand Herengracht	40.840
Lening o/g	11.345
Salariskosten	16.293
Hooge Huys rekening-courant pensioenen	9.898
Reserve afdelingen en samenwerkingsverband	39.351
Overige kosten activiteiten	26.470
Organisatiekosten	13.276
Huisvestingskosten	1.300
Bureaunkosten	1.400
Accountantskosten	22.244
Vooruitontvangen subsidie IMD	12.462
Vooruitontvangen contributie	405
Diversen	18.430
	<u>258.654</u>

Voorzieningen en bestemmingsréserves

Voorziening bijzondere verplichtingen personeel

Stand op 1 januari 2003	13.101
Bij: nagekomen korting WAO premie 2002	1.498
	<u>14.599</u>
Af: aanvullingen WAO-uitkeringen	1.302
Stand op 31 december 2003	<u>13.297</u>

Deze voorziening is bestemd voor verplichtingen uit de CAO ten aanzien van degenen, die een aanvulling op de WAO-uitkering genieten.

	€	€
Voorziening apparatuur en inventaris		
<i>Aanschaf en onderhoud</i>		
Stand op 1 januari 2003		285.105
Bij: doorberekend in 2003 ten laste van		
- bureaunkosten	107.107	
- huisvestingskosten	<u>39.551</u>	
		<u>146.658</u>
		431.763
Af: onttrokken in verband met aanschaffingen volgens navolgende specificatie		<u>223.666</u>
Stand op 31 december 2003	(a)	<u><u>208.097</u></u>
 Deze voorziening is bestemd voor de kosten van automatisering, de aanschaf van diverse apparatuur en inventaris en het onder- houd van de computerapparatuur.		
 Specificatie aanschaffingen apparatuur en inventaris		
- Automatiseringsapparatuur	135.102	
- Software	9.233	
- Overige apparatuur	44.490	
- Meubilair	<u>34.841</u>	
		<u><u>223.666</u></u>
 <i>Onderhoud huurpand</i>		
Stand op 1 januari 2003		66.743
Toevoeging ten laste van de exploitatierekening 2003		<u>41.000</u>
		107.743
Af: kosten inzake onderhoud pand		<u>33.299</u>
Stand op 31 december 2003	(b)	<u><u>74.444</u></u>
 Totaal voorziening apparatuur en inventaris	 (a+b)	 <u><u>282.541</u></u>

Scholing personeel

Met de Ondernemingsraad bestaat de afspraak dat 1,5% van de loonsom aan scholingsactiviteiten wordt besteed. In het onderhavige boekjaar is dit budget niet geheel besteed en is derhalve door middel van vorming van een reserve beschikbaar gesteld voor scholingsactiviteiten in de komende jaren.

Fondsen	€	€
Verkiezingsfonds		
Stand op 1 januari 2003		447.822
Bij: bijdrage Partij van de Arbeid	402.400	
meer opbrengst contributies CLB	5.900	
individuele bijdragen	<u>2.328</u>	
		410.628
Af: kosten campagne 2003		<u>458.242</u>
Stand op 31 december 2003		<u><u>400.208</u></u>
De campagnekosten 2003 hebben in totaal bedragen:		
	<u>Begroot</u>	<u>Werkelijk</u>
	€	€
Uitgaven		
Electoraal onderzoek	40.000	13.400
Opkomstbevordering en vrijwilligers	10.000	46.982
Evenementen en karavaan	225.000	284.148
Media	170.900	196.621
Materiaal	215.000	276.912
Organisatiekosten	<u>277.100</u>	<u>241.592</u>
	<u><u>938.000</u></u>	<u><u>1.059.655</u></u>
Ontvangsten		
Inzamelingsacties	330.000	529.970
Doorberekend materiaal	<u>40.000</u>	<u>88.187</u>
	<u><u>370.000</u></u>	<u><u>618.157</u></u>
Per saldo	<u><u>568.000</u></u>	<u><u>441.498</u></u>

	€
Per saldo ten laste van het verkiezingsfonds is gebracht:	
- in 2002 ten gunste	16.744
- in 2003 ten laste	458.242
	<u>441.498</u>

	€	€
Spaarfonds afdelingen		
Stand op 1 januari 2003		289.824
Bij: gereserveerd uit contributie-opbrengsten (4,5%) rentevergoeding 2003	212.274 <u>9.888</u>	<u>222.162</u>
		511.986
Af: uitkeringen aan afdelingen in verband met herindelingsverkiezingen	<u>1.823</u>	<u>1.823</u>
Stand op 31 december 2003		<u>510.163</u>

	€
Hans Rosenbergfonds	<u>51.277</u>

Dit fonds bleef in 2003 ongewijzigd.

Baten

€

Contributies

Ontvangen contributies

4.717.210

Betreft de in het boekjaar ontvangen contributies. De contributie-aandelen worden conform de begroting onder lasten verantwoord.

Overheidssubsidie

De totale overheidssubsidie bestaat uit:

- Aandeel Partij van de Arbeid	1.420.923
- Aandeel Dr. Wiardi Beckman Stichting	375.113
- Aandeel Jonge Socialisten in de Partij van de Arbeid	135.978
	<u>1.932.014</u>

Het aandeel van de Jonge Socialisten is inclusief € 1.052 met betrekking tot de afrekening 2002. In aansluiting op de begroting van 2003 zijn de subsidie-aandelen voor de Dr. Wiardi Beckman Stichting en de Jonge Socialisten in de Partij van de Arbeid enerzijds onder de baten (overheids-subsidie) en anderzijds onder de lasten (bijdrage aan instellingen) verantwoord.

€

€

Renten

Ontvangen rente

- Rente leningen/dividend effecten (zie bijlage 5)	69.642
- Rente deposito's en spaarrekeningen	58.891
- Rente banken	3.590
- Koerswinst leningen/effecten (zie bijlage 5)	-13.628
	<u>118.495</u>

Af: betaalde rente

- Spaarfonds afdelingen	9.888
- Stichting Fonds Bijzondere Publikaties	8.109
- Diversen	8.507
	<u>26.504</u>
	<u>91.991</u>

	€
Subsidie radio- en tv-uitzendingen	
Televisie-uitzendingen	59.182
Radio-uitzendingen	<u>9.093</u>
	<u><u>68.275</u></u>

Diverse baten

Bijdrage 2e Kamerfractie	164.229
Doorberekende kosten aan derden	67.506
Overige baten	<u>27.901</u>
	<u><u>259.636</u></u>

Lasten

Organisatiekosten partijbestuur

Salarissen en sociale lasten

Bezoldigd bestuurder	94.547	
Algemeen directeur	49.478	
Bestuurssecretariaat	<u>199.289</u>	
		343.314
Kosten facilitair bedrijf		170.310
Huisvestingskosten		71.885
Bureaunkosten		31.818
Computerkosten		48.298
Reis- en verblijfkosten bezoldigd bestuurder		19.328
Reis- en verblijfkosten medewerkers		7.793
Overige personeelskosten:		
- Scholing	27.600	
- Arboned	84	
- Personeelsfestiviteiten	6.349	
- Jubilea en afscheid pers	9.130	
- Kinderopvang	24.203	
- Ondernemingsraad	1.392	
- Functieclassificatie	321	
- Bijdrage Sociaal fonds	791	
- Overige kosten	<u>5.574</u>	
		75.444

	€	€
Voorziening oudere werknemers		13.400
Accountantskosten		25.362
Extra personeel en stagiaires		51.560
 Diverse kosten		
- Abonnementen, documentatie	2.583	
- Overige kosten	<u>1.695</u>	
		4.278
 Onvoorzien		
- Onvoorzien	75.292	
- Nagekomen kosten	<u>-33.822</u>	
		41.470
 Totaal organisatiekosten partijbestuur		<u>904.260</u>
 Activiteiten partijbestuur		
<i>Reis- en vergaderkosten partijbestuur</i>		
- Vergaderkosten DB/AB	7.825	
- Overige vergaderkosten	6.639	
- Respresentatiekosten	2.345	
- Vergoedingen DB/AB	14.350	
- Overige kosten	<u>6.047</u>	
		37.206
Politiek forum		38.560
Adviesraad verenigingszaken		4.231
Ledenraadpleging		29.056
 <i>Congres februari 2003</i>		
- Zaalhuur en bijkomende kosten	38.086	
- Drukwerk en mailing	6.359	
- Reis- en verblijfkosten	9.501	
- Overige kosten	<u>5.167</u>	
		59.113

	€	€
<i>Congres december 2003</i>		
- Zaalhuur en bijkomende kosten	153.457	
- Drukwerk en mailing	41.435	
- Reis- en verblijfkosten	72.377	
- Overige kosten	<u>8.330</u>	
		275.599
 Bijdrage Den Uyl-lezing		 7.500
<i>Traject partijvernieuwing</i>		
- Bijeenkomsten, mailings ed.	<u>64.476</u>	
		64.476
 Archiefproject IISG		 30.000
<i>Werkgroepen</i>		
Landelijke werkgroep Milieu en Energie	2.145	
Werkgroep Patient Centraal	<u>4.669</u>	
		6.814
<i>Doelgroepen</i>		
PvdA Vrouwen Netwerk	5.014	
Multi Etnisch Vrouwennetwerk	7.330	
Landelijke Adviesgroep Ouderenbeleid	7.207	
50+ Beurs	11.143	
Jongeren Ontmoetings en Overleg Platform	<u>2.753</u>	
		33.447
 Overige activiteiten partijbestuur		 7.232
 Totaal activiteiten partijbestuur		 <u>593.233</u>
 Totaal partijbestuur		 <u><u>1.497.493</u></u>

	€
Human resource management	
<i>Organisatiekosten</i>	
Salarissen en sociale lasten	25.497
Kosten facilitair bedrijf	15.915
Huisvestingskosten	3.024
Bureaunkosten	1.928
Computerkosten	3.960
Reis- en verblijfkosten medewerkers	329
	<u>50.653</u>
<i>Activiteiten</i>	
Kandidaatstellingcommissies Eerste Kamer Fractie en Europees Parlement	4.780
	<u>4.780</u>
Totaal human resource management	<u><u>55.433</u></u>
Beleid en onderzoek	
<i>Organisatiekosten</i>	
Salarissen en sociale lasten	85.926
Kosten facilitair bedrijf	31.829
Huisvestingskosten	17.498
Bureaunkosten	3.732
Computerkosten	7.686
Reis- en verblijfkosten medewerkers	3.003
	<u>149.674</u>
<i>Activiteiten</i>	
Onderzoek	-
	<u>-</u>
Totaal beleid en onderzoek	<u><u>149.674</u></u>

	€	€
Internationaal secretariaat en Instituut Meerpartijen Democratie		
<i>Organisatiekosten</i>		
Salarissen en sociale lasten		160.105
Salarissen en sociale lasten IMD		54.071
Kosten facilitair bedrijf		71.670
Huisvestingskosten		17.635
Bureaunkosten		17.708
Computerkosten		18.813
Reis- en verblijfkosten bezoldigd bestuurder		11.860
Reis- en verblijfkosten medewerkers		2.082
Overige kosten		738
		<u>354.682</u>
<i>Activiteiten</i>		
Internationale reizen		27.103
Reis- en verblijfkosten partijdelegaties		11.530
Lidmaatschappen Socialistische Internationale, PES en overige		45.741
Informatie leden, bijeenkomsten en debatten		17.916
Project globalisering		36.179
		<u>138.469</u>
Totaal internationaal secretariaat en IMD		<u>493.151</u>

Kenniscentrum

Organisatiekosten

Salarissen en sociale lasten	216.712	
Doorberekende salariskosten	93.000	
		309.712
Kosten facilitair bedrijf		63.658
Huisvestingskosten		14.433
Bureaunkosten		10.157
Computerkosten		15.371
Reis- en verblijfkosten medewerkers		3.156
Overige kosten		163
		<u>416.650</u>

	€	€
<i>Activiteiten</i>		
Verkenningen en debatten		
- Integratie debat		9.547
Het dagboek		
- Malburgen	3.316	
- De Kempen	<u>476</u>	
		3.792
Onderwijs, de nieuwe school		866
Communicatie, nieuwsbrief		8.671
Kennisfestival		
- Zaalhuur en bijkomende kosten	17.493	
- Drukwerk en mailing	18.396	
- Reis- en verblijfkosten	8.524	
- Overige kosten	<u>5.119</u>	
		<u>49.532</u>
		<u>72.408</u>
Totaal kenniscentrum		<u><u>489.058</u></u>

Regionale partijorganisatie

Organisatiekosten

Salarissen en sociale lasten	329.952
Kosten facilitair bedrijf	111.510
Huisvestingskosten	23.255
Bureaunkosten	22.797
Computerkosten	31.399
Reis- en verblijfkosten medewerkers	14.724
Overige kosten	<u>7.953</u>
	<u>541.590</u>

	€	€
<i>Activiteiten</i>		
Regionale steunpunten		111.327
Rosa initiatievenfonds		3.620
Afdelingen		334.752
Gewesten		
- Contributie aandeel	405.861	
- Activiteitenpot afdelingen	<u>98.899</u>	
		504.760
Spaarfonds gemeenteraadsverkiezingen		212.274
Grote steden en samenwerkingsverbanden		33.800
Dubbelstructuur Amsterdam en Rotterdam		<u>7.600</u>
		<u>1.208.133</u>
Totaal regionale partijorganisatie		<u><u>1.749.723</u></u>

Permanente campagne

Organisatiekosten

Salarissen en sociale lasten		52.140
Kosten facilitair bedrijf		15.915
Huisvestingskosten		3.024
Bureaunkosten		4.049
Computerkosten		3.960
Reis- en verblijfkosten medewerkers		112
Overige kosten		<u>22</u>
		<u>79.222</u>

Activiteiten

Arena bijeenkomsten/briefings		48.501
Bijdrage verkiezingsfonds		<u>408.300</u>
		<u>456.801</u>
Totaal permanente campagne		<u><u>536.023</u></u>

€

Opleidingen*Organisatiekosten*

Salarissen en sociale lasten	77.268
Kosten facilitair bedrijf	47.744
Huisvestingskosten	6.976
Bureaunkosten	5.717
Computerkosten	9.376
Reis- en verblijfkosten medewerkers	726
Overige kosten	171
	<u>147.978</u>

Activiteiten

Kompas bijeenkomsten	2.642
Rosa leergang	40.578
Nieuwe leden	13.507
Wethoudersleergang	6.329
Op maat	8.279
Overige kosten	8.614
	<u>79.949</u>

Totaal opleidingen 227.927

Communicatie**Ledenwerving***Organisatiekosten*

Salarissen en sociale lasten	39.742
Kosten facilitair bedrijf	8.011
Huisvestingskosten	2.003
Bureaunkosten	5.918
Computerkosten	1.965
Reis- en verblijfkosten medewerkers	2.944
Overige kosten	357
	<u>60.940</u>

	€
<i>Activiteiten</i>	
Materiaal ledenwerving	16.464
Acties ledenwerving	52.971
	<u>69.435</u>
Totaal ledenwerving	<u><u>130.375</u></u>
Ledenbehoud	
<i>Organisatiekosten</i>	
Salarissen en sociale lasten	32.813
Kosten facilitair bedrijf	15.915
Huisvestingskosten	4.008
Bureaunkosten	1.884
Computerkosten	3.928
Reis- en verblijfkosten medewerkers	16
Overige kosten	46
	<u>58.610</u>
<i>Activiteiten</i>	
Ledenbehoud	<u>40.486</u>
Totaal ledenbehoud	<u><u>99.096</u></u>
Partijpers	
<i>Organisatiekosten</i>	
Salarissen en sociale lasten	102.791
Kosten facilitair bedrijf	47.744
Huisvestingskosten	13.560
Bureaunkosten	5.327
Computerkosten	11.528
Reis- en verblijfkosten medewerkers	618
Overige kosten	897
Bijdrage voorlichting Den Haag	45.400
	<u>227.865</u>

	€
Activiteiten	
Productiekosten ledenblad 'Pro & Contra'	218.617
Ontwikkeling huisstijlboek	6.423
Productiekosten radio- en televisie uitzendingen	56.456
	<u>281.496</u>
Totaal partijpers	<u><u>509.361</u></u>
ICT	
Organisatiekosten	
Salarissen en sociale lasten	78.206
Kosten facilitair bedrijf	23.926
Huisvestingskosten	6.012
Bureaunkosten	3.699
Computerkosten	5.893
Reis- en verblijfkosten medewerkers	250
	<u>117.986</u>
Activiteiten	
Website	49.811
ICT projecten t.b.v. communicatie met leden	7.438
Onderhoud ledenadministratie	4.201
	<u>61.450</u>
Project nieuwe ledenadministratie	<u>127.823</u>
Totaal ICT	<u><u>307.259</u></u>
Instellingen	
Betreft de bijdragen aan:	
- Dr. Wiardi Beckman Stichting	490.154
- Centrum voor Lokaal Bestuur	88.300
- Evert Vermeer Stichting	136.800
- Jonge Socialisten in de Partij van de Arbeid	230.908
- Stichting Alfred Mozer	7.700
	<u>953.862</u>
	<u><u>953.862</u></u>

Specificatie beleggingen

	Aflossings- datum	01-01-2003			
		Nominaal	Balans- waarde	Aankopen 2003	Verkopen 2003
		€	€	€	€
Lening(en)					
4% Lening St Natuurvr huizen	01-06-2004	227	265		
Obligaties					
7,75% BNG-obl. 94/04 7.75%	20-12-2004	569.494	619.524		
5,25% ING bank 99/19 5.25%	07-06-2019	153.000	146.694		
5,875% ING bank 01/11 5,875%	23-02-2011	190.000	191.635		
5,875% ING verz 97/07 5,875%	24-09-2007	95.294	98.960		
Beleggingsfonds(en)					
		aantal/stuks			
ASN Aand.fonds 1770 st.		1770	79.031		
			<u>1.136.109</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Bijlage 6
 bij rapport d.d. 4 juni 2004
 PARTIJ VAN DE ARBEID, AMSTERDAM

31-12-2003					
Nominaal	Kostprijs	Beurs- waarde	Balans waarde	Koerswinst/ -verlies 2003	Rente c.q. dividend 2003
€	€	€	€	€	€
227	227	270	270		5
569.494	641.933	598.197	598.197	-21.328	44.136
153.000	146.694	157.590	146.694		8.032
190.000	191.635	206.188	191.635		11.162
95.294	98.960	102.107	98.960		5.599
<u>aantal/stuks</u>					
1770	169.216	86.730	86.730	7.700	708
	<u>1.248.665</u>	<u>1.151.082</u>	<u>1.122.486</u>	<u>-13.628</u>	<u>69.642</u>

Accountantsverklaring

Opdracht

Wij hebben de in dit rapport op bladzijde 1 tot en met 26 opgenomen jaarrekening 2003 van het landelijk bureau van de Vereniging Partij van de Arbeid te Amsterdam gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de vereniging. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die het bestuur van de vereniging daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een zodanig inzicht geeft in de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 2003 en van het resultaat over 2003 als in de gegeven omstandigheden is vereist in overeenstemming met de grondslagen voor waardering van de activa en de passiva en met de methoden van resultaatbepaling, zoals uiteengezet in de grondslagen van financiële vastlegging die zijn opgenomen in de toelichting van de jaarrekening.

Toelichting

Zonder afbreuk te doen aan ons oordeel vestigen wij de aandacht op het feit dat de in de baten opgenomen overheidssubsidie volgens de door het Ministerie bepaalde richtlijnen voorlopig is berekend op € 1.932.014. De definitieve vaststelling dient nog te geschieden. Naar onze mening zijn de van toepassing zijnde subsidievoorwaarden nageleefd

Amersfoort, 4 juni 2004

Ernst & Young Accountants